

розвитком соціально-економічних систем є [1, 2]:

Управління змінами. Цей напрям пов'язаний з тим, що до кінця 70-их років ХХ ст. зовнішнє середовище розглядали як спокійне середовище. Сьогодні зовнішнє середовище розглядають як високодинамічне, турбулентне, тому суб'єкт господарювання повинен уміти швидко адаптуватись до різних змін, що відбуваються у ньому (оперативно і адекватно реагувати на них).

Необхідність реформування соціальної сфери. Головний напрям реалізації – принцип «персонал вирішує все», який передбачає: необхідність включення людського фактору до системи управління; включення нового фактору ефективності «знання» (тобто вирішальний вплив на ефективність мають «працівники знань» – менеджери, інженери, фахівці); базовий фактор у розвитку економіки – норма накопичення знань (це темпи якими країна продукує не просто людей з освітою, а людей здатних продукувати нові знання); персонал розглядають як основний ресурс суб'єкта господарювання (в який треба вкладати інвестиції).

Реінжиніринг. Припускає кардинальну інформаційну та технологічну перебудову, а відтак організацію на сучасній основі господарчої діяльності та управління підприємством.

Створення внутрішніх ринків корпорацій. Це перенесення принципів і закономірностей ринкового господарювання у внутрішній механізм діяльності (функціонування) суб'єкта господарювання та усіх його підрозділів.

Інтеграція процесів управління. Зростання темпів технологічного розвитку вимагає об'єднання зусиль усіх учасників ринку (національної економіки), що представляють різні сфери діяльності: виробництво, наука, фінанси, інфраструктура.

Розвиток і підтримка малого бізнесу. Малий бізнес є найбільш гнучким і найменш інерційним в умовах високої динаміки зміни зовнішнього (внутрішнього) середовища.

Нові вимірники ефективності управління. Цільовими показниками організаційних перетворень у практиці сучасного управління є такі: досягнення фінансової стабільності; забезпечення фінансового зростання; задоволеність споживачів; наявність інтелектуального капіталу; комплексність технологій; інвестиції в людський фактор.

Розділення прав власності і функцій управління. Залучення до управління організацією професійних керівників (різних рівнів) з метою підвищення ефективності її діяльності.

Затвердження контрактних відносин у всіх формах власності. Найбільші можливості розвитку конкуренції в державному секторі відкриваються у сфері його взаємовідносин з ринковими структурами на основі контрактів (ринкового тестування). Розвиток контрактних відносин супроводжується посиленням ролі конкурентного відбору пропозицій. Переможцем стає той конкурсант, який запропонував найвигідніші для замовника умови контракту.

Посилення регулюючої ролі держави [3, 4]. Держава встановлює норми

правила економічних відносин. Посилення її ролі в діяльності суб'єктів господарювання проявляється у: створенні сприятливого середовища для функціонування суб'єктів господарювання; стимулюванні внутрішніх перетворень на підприємствах; регулюванні умов конкуренції; забезпеченні умов соціальної справедливості і першочергового задоволення загальнонаціональних потреб; збільшенні витрат на науку і дослідні роботи; визначенні пріоритетних напрямів інвестицій тощо.

Для інноваційного розвитку соціально-економічних систем та здійснення структурної перебудови економіки необхідно, перш за все, переорієнтувати державну політику на створення привабливих умов і середовища задля інвестування саме інноваційної діяльності, а також розповсюдження інновацій на всіх рівнях економіки.

Список використаних джерел:

Геєць В. М. Інноваційні перспективи України / В. М. Геєць, В. П. Семиноженко. – Х.: Константа, 2006. – 272 с.

Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика / [під ред. Л. І. Федулової]. – К.: Основа, 2005. – 552 с.

Орлюк О. П. Законодавче забезпечення інноваційної діяльності в Україні / О. П. Орлюк // Наука та інновації. – 2008. – Т. 4, № 1. – С. 68–73.

Стефанів І. Інноваційна політика держави / І. Стефанів // Світ фінансів. – 2008. – № 3 (16). – С. 87–93.

УДК 332:338

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

Н. О. Гавадзин, Н. М. Мандзюк

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: n_havadzyn@ukr.net*

Соціально-економічний розвиток регіонів значною мірою залежить від економічного потенціалу. Успішна реалізація стратегічних напрямків розвитку регіону у значній мірі залежить від ефективності формування, використання та розвитку його економічного потенціалу. Економічний потенціал формується під впливом чинників внутрішнього і зовнішнього середовища для досягнення цілей розвитку регіону.

Економічний потенціал – це економічна категорія, системна характеристика продуктивних сил, що визначає сукупність органічно взаємозалежних ресурсів, факторів, наявних і потенційних можливостей виробництва, забезпеченість його видами ресурсів для випуску продукції відповідної номенклатури та високої якості (основних виробничих засобів, матеріальних оборотних коштів, трудових ресурсів) [1].